

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА

Освітня програма «Бізнес-адміністрування»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Івано-Франківськ, 2024-2025 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Тематика практичних занять
5. Самостійна робота
6. Індивідуальне завдання
7. Методи навчання
8. Система оцінювання дисципліни
9. Ресурсне забезпечення
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів
11. Контактна інформація
12. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Макро- та мікроекономіка	
Освітня програма	Бізнес-адміністрування	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	073 «Менеджмент»	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»	
Освітній рівень	Бакалавр	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Курс / семестр	1/1	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 10 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 140 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Макро- та мікроекономіка» полягає у формуванні в майбутніх спеціалістів нової системи економічних знань, які б відповідали трансформаційним умовам розвитку економіки України; формування навиків необхідних для аналізу реальних економічних процесів; прийняття обґрунтованих рішень з приводу економічних проблем; розкриття суті соціальноорієнтованої ринкової економіки, логіки функціонування ринкових відносин у конкретних господарських системах, соціально-економічних суперечностей підприємницького господарювання. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Мікроекономіка

Змістовний модуль 2. Макроекономіка

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні **знати**:

- поглиблене вивчення студентами всіх положень діючих економічних законів та механізм застосування їх в практичній діяльності;
- набуття студентами навичок і вмінь ефективного застосування мікроекономічного аналізу для забезпечення прийняття відповідних економічних рішень на рівні господарюючих суб'єктів;
- формування навичок прийняття управлінських рішень та складання фінансових документів;
- підвищення економічної культури та ерудиції фахівців, оволодіння науковими ідеями та практичними здобутками в цій сфері.

<p>Підготовлений фахівець повинен вміти: використовувати набуті знання при тлумаченні поведінки суб'єктів ринку;</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в системі об'єктивно існуючих ринкових законів; - збирати фактичні дані, аналізувати й оцінювати їх допустимість, достовірність та достатність для прийняття правильних рішень; - самостійно здійснювати аналіз мотивів діяльності виробників і споживачів на ринку; - збирати, досліджувати, перевіряти, оцінювати та використовувати статистичний матеріал; - приймати обґрунтовані та законні рішення, грамотно складати необхідні документи; - організувати виконання прийнятих рішень.
<p>Компетентності</p>
<p>ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗКЗ - Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК9 - Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>
<p>ПРН 3 - Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПРН 11- Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПРН 12 - Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 16 - Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основні елементи ринку.	<p>Ознайомитись з мікроекономічними суб'єктами та їх поведінкою.</p> <p>Ознайомитись з поняттями попиту і пропозиції: сутність, закони та фактори.</p> <p>Розуміти механізми ринкової рівноваги, її зміни та відхилення.</p> <p>Розуміти механізми цінової еластичності попиту і пропозиції.</p>	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Основні теорії поведінки споживача	<p>Ознайомитись з корисністю та її видами.</p> <p>Розуміти криву байдужості, гранична норма заміщення</p> <p>Розуміти бюджетну лінію та вибір споживача.</p>	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
3.	Тема 3. Мікроекономічна модель фірми.	<p>Розуміти економічну природу та теорію фірми (підприємства).</p> <p>Ознайомитись з витратами фірми, коротко – і довгостроковий період.</p> <p>Розуміти формування доходу та прибутку фірми.</p>	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка

			мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4. Фірма в ідеальних ринкових структурах: чиста конкуренція і чиста монополія.	Розуміти короткостроковий період на ринку чистої конкуренції. Розуміти довгостроковий період на ринку чистої конкуренції. Ефективність ринку. Розуміти поведінку фірми в чистій монополії. Способи збільшення прибутку чистої монополії. Ефективність ринку.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
5.	Тема 5. Підприємство в реальних ринкових структурах: монополістична конкуренція та олігополія.	Знати монополістичну конкуренцію та диференціацію товару. Ознайомитись з характеристикою ринку олігополії: ознаки, види та показники концентрації. Знати основні моделі поведінки підприємства. Розуміти антимонопольне регулювання діяльності підприємств	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Ринок праці у мікроекономічному аспекті.	Розуміти сутність ставки зарплати та криву пропозиції праці. Суть підприємства на ринку праці та ставка зарплати. Освоїти диференціацію ставок зарплати.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Ринок капіталу та землі.	Розуміти сутність капіталу та процес його початкового нагромадження. Знати форми і процес кругообігу капіталу. Відсоток та фактори його зміни. Розуміти ринок землі: сутність, рента та ціна землі.	Контрольні запитання, кейси,

			виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
8.	Тема 8. Основні макроекономічні показники результативності національної економіки	Знати систему національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Розуміти методи розрахунку ВВП (ВНП). Інші показники СНР. Взаємозв'язок між ними. Знати номінальні та реальні макроекономічні показники	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
9.	Тема 9. Показники макроекономічної нестабільності.	Розуміти циклічність як форму розвитку економіки. Знати показники зайнятості і безробіття. Розуміти моделі економічного зростання.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
10.	Тема 10. Податково-бюджетна політика та її особливості в Україні	Знати формування бюджетного балансу та методи його оцінювання. Розуміти фінансування бюджетного дефіциту Знати елементи фіскальної політики й ефект витіснення. Наслідки фіскальної політики для державного бюджету.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
11.	Тема 11. Кредитно-грошова політика та проблеми підвищення її дієвості в Україні	Вміти застосовувати управління пропозицією грошей як основи монетарної політики. Розуміти грошовий попит як екзогенний чинник монетарної політики. Розуміти передатний механізм монетарної політики	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

12.	Тема 12. Інфляція та антиінфляційна політика	<p>Знати чинники інфляції</p> <p>Знати кількісну визначеність інфляції.</p> <p>Знати грошову масу та інфляція.</p> <p>Розуміти інфляцію як елемент макроекономічної політики.</p> <p>Знати антиінфляційні заходи в умовах високої інфляції.</p>	<p>Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).</p>
13.	Тема 13. Соціальна економічна політика та проблеми підвищення її ефективності в Україні	<p>Знати сутність соціальної політики.</p> <p>Розуміти розподіл та перерозподіл доходів.</p> <p>Розуміти особливості соціальної політики держави в умовах кризи.</p>	<p>Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).</p>
14.	Тема 14. Зовнішньоекономічна політика	<p>Знати формування режимів валютних курсів.</p> <p>Розуміти чинники валютного курсу.</p> <p>Знати про мобільність капіталу, відсоткова ставка і валютний курс.</p> <p>Знати про реальний валютний курс і платіжний баланс.</p> <p>Розуміти зовнішньоекономічну позицію країни.</p>	<p>Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).</p>
15.	Тема 15. Відкрита економіка	<p>Знати про модель Манделла-Флемінга як засіб відображення економічної рівноваги.</p> <p>Розуміти механізм макроекономічної політики в умовах фіксованого курсоутворення.</p> <p>Розуміти механізм макроекономічної політики в умовах плаваючого курсоутворення</p> <p>Розуміти механізм торговельної політики.</p>	<p>Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).</p>

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Основні елементи ринку.	2
2.	Тема 2. Основні теорії поведінки споживача	2
3.	Тема 3. Мікроекономічна модель фірми.	2
4.	Тема 4. Фірма в ідеальних ринкових структурах: чиста конкуренція і чиста монополія.	2
5.	Тема 5. Підприємство в реальних ринкових структурах: монополістична конкуренція та олігополія.	2
6.	Тема 6. Ринок праці у мікроекономічному аспекті.	2
7.	Тема 7. Ринок капіталу та землі.	2
8.	Тема 8. Основні макроекономічні показники результативності національної економіки	2
9	Тема 9. Показники макроекономічної нестабільності.	2
10	Тема 10. Податково- бюджетна політика та її особливості в Україні	2
11	Тема 11. Кредитно- грошова політика та проблеми підвищення її дієвості в Україні	2
12	Тема 12. Інфляція та антиінфляційна політика	2
13	Тема 13. Соціальна економічна політика та проблеми підвищення її ефективності в Україні	2
14	Тема 14. Зовнішньоекономічна політика	2
15	Тема 15. Відкрита економіка	2
	Разом	30

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Макро- та мікроекономіка» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проекту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Основні елементи ринку.	2
2.	Тема 2. Основні теорії поведінки споживача	2
3.	Тема 3. Мікроекономічна модель фірми.	2
4.	Тема 4. Фірма в ідеальних ринкових структурах: чиста конкуренція і чиста монополія.	2
5.	Тема 5. Підприємство в реальних ринкових структурах: монополістична конкуренція та олігополія.	2
6.	Тема 6. Ринок праці у мікроекономічному аспекті.	2
7.	Тема 7. Ринок капіталу та землі.	2
8.	Тема 8. Основні макроекономічні показники результативності національної економіки	2
9	Тема 9. Показники макроекономічної нестабільності.	2
10	Тема 10. Податково- бюджетна політика та її особливості в Україні	2
11	Тема 11. Кредитно- грошова політика та проблеми підвищення її дієвості в Україні	2
12	Тема 12. Інфляція та антиінфляційна політика	2
13	Тема 13. Соціальна економічна політика та проблеми підвищення її ефективності в Україні	2
14	Тема 14. Зовнішньоекономічна політика	2
15	Тема 15. Відкрита економіка	2
	Разом	30

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Макро- та мікроекономіка» передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проекту за наступними тематиками:

1. Кінцеві цілі макроекономічної політики: фактичні та очікувані.
2. Проміжні цілі макроекономічної політики: фактичні та очікувані.
3. Основні елементи стабілізаційної політики залежно від стадії економічного циклу.
4. Трансформаційна криза в Україні як вихідний етап розвитку сучасної економіки.
5. Сутність та зміст нової економічної політики.
6. Порівняльні ознаки трансформаційних моделей України, Польщі та Німеччини.
7. Формування національних проєктів: зарубіжний досвід та можливості для України.
8. Інструментарій макроекономічної політики в контексті фази трансформаційного циклу.
9. Умови ефективної реалізації макроекономічної політики
10. Особливості податкової модернізації реформованих економік.
11. Вплив податкової системи на рівень економічної привабливості країни.
12. Податкові системи розвинених країн: досвід та можливості впровадження в Україні.
13. Монетарна політика і проблеми глобалізації.
14. Сучасний інструментарій грошово-кредитної політики та методи оцінювання їхньої ефективності.
15. Проблеми координації фіскальної і монетарної політики.
16. Оцінювання впливу інструментів грошово-кредитної політики на окремі параметри та економіки в цілому.

17. Методи обчислення рівня інфляції.
18. Відмінності між надлишковою та надмірною грошовою масою.
19. Сутність та зміст інноваційної політики держави
20. Роль держави у стимулюванні інноваційної діяльності.
21. Науковий потенціал і інноваційний розвиток країни
22. Проблеми реалізації інновацій в економіці країни.
23. Сучасні форми соціальної економічної політики.
24. Інструментарій соціальної політики держави.
25. Взаємозв'язок соціальної та економічної політики держави.
26. Вплив соціальної політики на рівень життя.
27. Вплив соціальної політики на якість життя.
28. Соціальна економічна політика та соціальна диференціація.
29. Механізми розподілу та перерозподілу доходів у трансформаційній економіці
30. Інструментарій аграрної політики.
31. Зміст сучасної економічної політики в аграрній сфері.
32. Новітні форми агробізнесу.
33. Особливості ціноутворення в агросфері.
34. Основні підходи до визначення валютного курсу.
35. Умови застосування фіксованого валютного курсу.
36. Основні наслідки продажу Національним банком (НБУ) іноземної валюти на валютному ринку.
37. Шляхи та методи управління валютним курсом.
38. Економічна ізоляція країни: причини та наслідки впровадження світовою спільнотою.

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 15 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Макро- та мікроекономіка» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед

навчання	інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 25 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	№ теми															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Практичне заняття (опрацювання завдання)	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	25
Самостійна робота (тестування з теми)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)																10
Екзамен																50
Максимальна к-ть балів																100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються

при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 15 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані літературні джерела:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua
5. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. – 2-ге вид., переробл. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 307 с.
6. Кібик О. М., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О., Примаченко І. Ф., Калмикова Н. Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка : практикум. Одеса, 2020. 76 с.
7. Макроекономіка: Методичні рекомендації для проведення семінарських занять і самостійної роботи студентів / Ю. В. Ущиповський. – Житомир: ЖДТУ, 2018. – 60 с.
8. Історія та теорія соціальної політики України: Навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Т. В. Семигіна, Н.В. Сушицька. За ред. А.О. Ярошенко. – К., НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. - 289 с.
9. Історія та теорія соціальної політики України: Навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Т. В. Семигіна, Н.В. Сушицька. За ред. А.О. Ярошенко. – К., НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. - 289 с.
10. А. Томашевська. Факторний аналіз динаміки ВВП України. Вісник Прикарпатського університету: серія Економіка. Івано-Франківськ, 2018. № 13. С. 26-29.
11. А. Томашевська. Рівень ВВП України: аналіз та динаміка розвитку. Вісник Ужгородського національного університету: серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород, 2018. № 20. С. 90-95
12. Oksana Kondur, Antonina Tomashevskia. Application Analysis of Key Macroeconomic Indicators in Terms of Regional Disparity// Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University// 2021-11-04/ С.85-96
13. А. Томашевська. О.Жук Розвиток польсько-української співпраці : макроекономічний аспект. Колективна монографія «Прогнозування і планування розвитку економіки: мікроекономічний та макроекономічний рівні». м. Рига, Латвія, 2019. С.76-92
14. O. Zhuk., A. Tomashevskia Analysis of ukraine's gdp dynamics in the global context. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph 42. Publishing House of Katowice School of Technology, 2020 с.57-65.

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Томашевська Антоніна Василівна	І Стажування в Херсонському державному університеті, свідоцтво про підвищення кваліфікації (стажування) № 21-22/394, тема: “Організація освітнього процесу в умовах дистанційного навчання з використанням сучасних освітніх технологій при викладанні фахових дисциплін спеціальностей “Публічне управління та

	<p>адміністрування” та “Менеджмент” обсягом 6 кредитів ЄКТС (180 год.), термін стажування: з 18.05.2022 р. по 30.06.2022 р.</p> <p>2. Instytut Badawczo-Rozwojowy Lubelskiego Parku (Lublin, Republic of Poland) Certificate about the International skills Development ES №0360/2020 (17.08.2020)</p> <p>3. Курси підвищення кваліфікації при Центрі інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» наказ №37 від 21.01.2021 року, сертифікат №165 (30 годин)</p> <p>4. Підвищення кваліфікації у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника за темою «Педагогіка партнерства: техніки зворотнього зв'язку у форматі дистанційного/очного навчання» в обсязі 30 годин (1,0 ECTS), наказ № 38 від 28.01.2022р.</p> <p>5. Взяла участь в онлайн-навчанні «Navigation development and capacity bulding of Ukasner entrepreneurship» (вересень 2020р.)</p> <p>6. Успішно взяла участь у семінарі Sprint Rapid Prototyping – Big Idea Challenge that was held on 21 April 2021 by EV16043U1W partnership.</p> <p>7. Дистанційно підвищила кваліфікацію під час інтернет-конференції «Мислення логічне, креативне, критичне» від освітнього проекту „На урок” (Свідоцтво № K28-440979, 11.04.2020р.) 10 год.</p> <p>8. Пройшла вебінар «Використання хмарних сервісів Microsoft Teams для організації освітнього процесу в закладах освіти» 30.06.2022</p> <p>9. Взяла участь у вебінарі «Змішане навчання: інструменти та практики від ІТ-бізнесу для викладачів університету» 16.06.2022</p> <p>10. Онлайн-тренінг „Активні громади. Місьцеве навчання” (25.10-2.112021р.) British Council</p> <p>11. Онлайн-курс «Права людини для держслужбовців», Prometheus, 11 серпня 2021 р.</p> <p>12. Онлайн-семінар „ Практичні аспекти формулювання та реалізації монетарної політики“.(13.11.2020р.)</p> <p>13. Взяла участь у науково-практичному семінарі «Медіаграмотність та інтернет-безпека для школярів та студентів», який проходив у Центральноукраїнському інституті розвитку людини (22-23 квітня 2021р., 10 год.)</p> <p>14. Certificate course «Macroeconomika» authorized by Copenhagen Business School and offered through Coursera, 2020</p>
--	---

11. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра менеджменту та бізнес-адмініструванням. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,</p> каб. 110 б (вхід з вул. Чорновола)
---------	--

	 https://kmba.pnu.edu.ua/ kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/mbakafedra https://www.instagram.com/kafedra_mba/
Викладачі	 <p>Томашевська Антоніна Василівна кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування, спікер „Школи управлінців нової генерації”.</p>
Контактна інформація викладачів	 +38 (050) 5628764 antonina.tomashevaska@pnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач _____

_____ **Томашевська А.В.**